Dosarul nr.2a-644/25 (2-24105126-03-2a-14052025)
Judecătoria Bălți, sediul central
Judecător Svetlana Ghercavii

CURTEA DE APEL NORD
DECIZIE

17 martie 2026 **municipiul Bălţi**

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord
în componenţă:
preşedintele şedinţei, judecătorul Elena Grumeza,
judecătorii Ivan Parii și Natalia Costaș,
grefier Olga Topada,
examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de Chihai Nicolai reprezentat de avocatul Malesenco Dumitru împotriva hotărârii judecătoriei Bălți, sediul central din 28 februarie 2025 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Chihai Mihaela către Chihai Nicolai privind încasarea cheltuielilor suplimentare pentru întreținerea copilului minor,

a constatat:

Pretențiile reclamantei:

1. La data de 18 septembrie 2024 reclamanta Chihai Mihaela a înaintat cerere de chemare în judecată către Chihai Nicolai prin care a solicitat:

- ✓ încasarea din contul lui Chihai Nicolai în beneficiul lui Chihai Mihaela cheltuielile suplimentare în favoarea copilului minor ***** în sumă de 2500 lei de la data depunerii cererii de chemare în judecată până la îmbunătățirea stării sănătății copilului;
- ✓ încasarea de la pârât a cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acţiunii reclamanta a invocat că, căsătoria cu pârâtul Chihai Nicolai a fost desfăcută la 1***** la biroul notarial Dimitriu Svetlana, conform certificatului de divorț nr. 461 din 20.12.2019, eliberat la data de 21.01.2020 de Serviciul Stare Civilă Bălți.
3. Mai menționează că în comun cu pârâtul Chihai Nicolai au un copil minor: *****, născută la *****, conform certificatului de naștere ***** din *****, eliberat de OSC Bălți la 13.01.2015. Chihai Nicolai este tatăl copilului *****, care conform informației eliberate de Centrul medicilor de familie mun. Bălți din 05.07.2024 nr. 01-23/286, minora ***** este înregistrată pe lista medicului de familie din cadrul Centrului de Sănătate nr. 1.
4. Conform formularului F112/e din 2018 minora se află la evidența medicului de familie, neurolog și psiholog cu diagnoza „*****”. În anul 2020 consultată la „AO SOS *****” Chișinău cu confirmarea diagnozei *****.

5. Susține reclamanta că, minora necesită permanent tratament de menținere și periodic tratament de reabilitare la ,,Centrul de plasament temporar și reabilitare pentru copii". Conform raportului de evaluare „AO SOS *****" din 28.01.2020 copilul ***** a.n. ***** diagnostic ***** recomandări: începerea unui program de terapie comportamentală aplicată minim între 10-20 ore pe săptămână; evaluarea psihologică a abilităților; stimularea comunicării verbale și non-verbale; socializarea și includerea în grădiniță cu copii de aceeași vârstă; încurajarea jocului social cu copii de aceeași vârstă; oferirea posibilităților copilului de a face cereri prin gesturi sau prin verbalizare; oferirea posibilităților de autodeservire; utilizarea contractelor comportamentale; de dezvoltatabilitățile sociale prin: stabilirea obiectivelor realiste, modelați comportamentele care doriți să le dezvoltați la copil prin prin demonstrare și încurajați comportamentul manifestat.
6. Conform trimiterei-extras la CMF din 26.07.2021 ***** diagosticul complet: *****. Conform confirmării din 14.06.2024 eliberată de Vitu Irina manager programe comportamentale ABA, certificat nr. 23449-71227, patent de întreprinzător seria AAB nr. 260071, minora *****, născută la ***** beneficiază de terapie comportamentelă din august 2022, în volum de 5 ore academice săptământal (numărul recomandabil este de 20 ore săptămânal), prețul unei ore academice constituie 250 lei.
7. La moment conform confirmării din 09.09.2024, copilul beneficiază de terapie comportamentală în număr de 25 ore academice lunar, prețul unei ore fiind de 250 lei. Prin urmare fiind încasată suma de 6 500 lei pentru luna septembriee (prețul abonamentului lunar).
8. Mai menționează, că din informația eliberată de Inspectoratul de Poliție Drochia nr. 34/33-9618 din 1.07.2024, Chihai Nicolai deține funția de *****a IP Drochia al IGP al MAI din 17.10.2023 conform IGP nr. 549 ef. În cadrul Poliției al R. Moldova activează din 08.11.2007 conform ordinului DTC MAI nr.77ef.
9. Conform certificatului nr. 34/33 din 16.07.2024 eliberat de Inspectoratul de poliție Drochia a fost asigurat cu următoarele drepturi bănești cu salariu total calculat de 10 607,00 lei. Astfel, veniturile ultimului îi permit achitarea și participarea la cheltuielile suplimentare în favoarea copilului, ultimul neavând o situație precară care nu i-ar permite să participe la cheltuielile suplimentare în favoarea copilului, acest fapt confirmă transferurile ocazionale efectuate de către Chihai Nicolai pe cardul lui Chihai Mihaela după cum urmează, la data de: 10.08.2023 suma transferată fiind de 1 500 lei; 11.09.2023 suma transferată fiind de 1 500 lei; 10.10.2023 suma transferată fiind de 1 500 lei; 20.11.2023 suma transferată fiind de 1 800 lei; 08.03.2024 suma transferată fiind de 1 500 lei; 04.05.2024 suma transferată fiind de 1 800 lei; 12.06.2024 suma transferată fiind de 1 500 lei; 01.08.2024 suma transferată fiind de 1 500 lei; 26.08.2024 după cererea prealabilă transmisă Chihai Nicolai la data de 08.08.2024 a fost transferată și suma de 1000 lei, astfel din transferurile ocazionale veniturile ultimului îi permit participarea la cheltuieli suplimentare în favoarea copilului.

10. Astfel, cheltuielile lunare pentru copilul minor diagnosticat cu ***** sunt costisitoare, peste 6 500 lei lunar, cheltuieli la care ar trebui să participe ambii părinți în egală măsură.
11. Pretinde în continuare că, conform confirmării nr. 02/293 din 27.06.2024 eliberată de Primăria mun. Bălți, Direcția Învățământ, Tineret și Sport se confirmă că ***** a fost angajată în calitate de contabil al contabilității centralizate din cadrul ***** ***** de la 05.05.2021 ordinul nr. 129-p din 05.05.2021. Din data de 01.02.2024 este transferată în funcția de contabil superior, unde activează până în prezent. Salariul de bază constitue 6 910 lei.
12. Totodată menționează, că potrivit contractului de credit nr. 000146676 din 16.06.2023 de către OTP bank a fost acordat un credit lui Chihai Mihaela în sumă de 60 000 lei pe o perioadă până la 24 luni, până la data de 16.05.2025, creditul fiind acordat pentru nevoi personale, cu banii oferiți a fost amenajată și mobilată odaia minorei *****.
13. La fel, menționează că conform contractului de partaj între soți și de transmitere a ½ cote-părți din bunul imobil în contul achitării pensiei de întreținere din 16.12.2019 pct. 3.3.4. fiind stabilit că debitorul întreținerii a achitat pensie de întreținere a fiicei minore ***** născută la ***** până la atingerea majoratului acesteia, prin transmiterea în baza prezentului contract, în proprietatea minorei a dreptului de proprietate asupra ½ cote-părți din bunul imobil. Totodată, conform pct. 3.3.3. la stabilirea pensiei de întreținere părțile cunosc și au ținut cont de valoarea minimului de existență pentru un copil, conform informației de pe pagina oficială a Biroului Național de Statistică, ce constituie în medie 1686,30 lei lunar total pe țară pe semestrul I al anului 2019 pentru un copil în vârstă de 1-6 ani.
14. Evocă că, deși la data de 28.01.2020 copilul a fost diagnosticat cu *****, pârâtul nu a contribuit financiar la cheltuielile suplimentare pe care le-a suportat reclamanta deși avea posibilitatea financiară până la data de 10.08.2023, după ce reclamanta l-a anunțat că cheltuielile pe care le suportă ultima sunt enorme din cauza diagnozei copilului și nu se descurcă. La fel, chiar dacă ultimul a început a contribui la cheltuilei suplimentare în favoarea copilului ele sunt ocaziționale, iar reclamanta e obligată lunar de a-i aminti despre aceste cheltuieli.
15. Deși din 2019 de când a fost încheiat contractul de partaj între soți și de transmitere a ½ cotei-părți din bunul imobil în contul achitării pensiei de întreținere au trecut 5 ani de zile, potrivit informației Biroului național de Statistică al RM, valoarea minimului de existență, calculat în conformitate cu Ghidul metodologic cu privire la modul de calculare a acestuia a constituit în semestrul II pentru anul 2023 în orașele mari (mun. Chișinău și Bălți) în medie pe lună pentru un copil cu vârsta de 7-17 ani- 3 470, 40 lei.
16. Astfel, la moment reclamanta pe lângă pensia de întreținere a copilului suportă cheltuieli suplimentare în favoarrea copilului care sunt foarte costisitoare ținându-se cont de diagnoza copilului și de faptul că ultima beneficiază de terapie comportamentală lunar din august 2022, la fel ultima necesită permanent tratament de menținere și periodic tratament de reabilitare la „Centrul de plasamnet temporar și reabilitare pentru copii”.

Poziția instanței de fond:

17. Prin hotărârea judecătoriei Bălți, sediul central din 28 februarie 2025 acțiunea formulată de Chihai Mihaela către Chihai Nicolai privind încasarea cheltuielilor pentru întreținerea copilului a fost admisă. S-a încasat de la Chihai în beneficiul lui Chihai Mihaela cheltuielile suplimentare pentru întreținerea copilului minor ***** an.n.*****, în sumă bănească fixă de a câte 2 500, 00 lei, lunar, începând cu data de 18.09.2024 și până la îmbunătățirea stării sănătății copilului. S-a încasat de la Chihai Nicolai în beneficiul lui Chihai Mihaela, cheltuielile de judecată în sumă de 3 200, 00 lei, și în contul statului, taxa de stat în sumă de 1 249, 96 lei.

Solicitarea apelantului:

18. Invocând netemeinicia hotărârii instanței de fond, la 07 martie 2025 pârâtul Chihai Nicolai reprezentat de avocatul Maslenco Dumitru, a depus cerere de apel nemotivată prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea formulată de Chihai Mihaela.
19. La 27 mai 2025 reprezentantul apelantului Chihai Nicolai, avocatul Maslenco Dumitru a depus cererea de apel motivată.

Argumentele părților:

20. În motivarea cererii de apel declarată s-a invocat că, instanța de fond pripit a analizat materialele cauzei, nu a dat o apreciere cuvenită speței date, a analizat superfecial probele existente și s-a bazat exclusiv doar pe poziția intimatei, fapt ce a adus la emiterea unei hotărâri judecătorești necesară casării integrale.
21. Susține reclamantul că, în cadrul cercetării speței în instanța de judecată de către apelant a fost raportată în totalitate situația financiară nefavorabilă, întărită prin probe pertinente, concludente și legale. La fel, nu a luat în considerația instanța de fond că, la data de 16.12.2019, între apelant și reclamantă a fost încheiat un contract notarial de partaj între soți și de transmitere a ½ cote-părți din bunul imobil în contul achitării pensiei de întreținere pentru fiica minoră *****, născută la *****, prin care bunul imobil (apartamentul *****), situat în Republica Moldova, *****, *****, n*****, numărul cadastral *****, cu suprafața de 64,5 m.p.
22. Potrivit pct. 3.3.4 a contractului sus indicat, este indicat expres că: Părțile au stabilit că Debitorul întreținerii a achitat integral pensia de întreținere a fiicei minore *****, născută la data de *****, numărul de identificare *****, până la atingerea majoratului acesteia, prin transmiterea, în baza prezentului contract, în proprietatea minorei a dreptului de proprietate asupra ½ cote-părți din bunul imobil.
23. Evocă că, contractul dat în timpul întocmirii totalmente a fost explicat și atât intimata cât și apelantul au fost de acord cu prevederile acestuia, fapt ce a rezultat semnarea benevolă a acestuia. Reieșind din prevederile contractuale, prin cedarea a dreptului apelantului de proprietate în beneficiul fiicei rezultă că el totalmente a acordat sprijinul necesar ce a fost calculat până la atingerea majoratului copilului. În urma încheierii acestui contract apelantul a rămas fără careva proprietate, respectiv fără loc de trai, fiind necesar să supravețuiască în condițiile create.
24. La fel, a trecut cu vederea instanța de fond că, neluând în considerație acel fapt că, prin contractul încheiat apelantul totalmente și-a îndeplinit cerințele legale ca parinte față de fiica sa și nu era obligat mai mult de a contribui financiar, însă la nenumerate

adresări în adresa acestuia a intimatei prin care ultima solicită bani pentru fiica comună, era nevoit de a împrumuta surse financiare de la alte persoane pentru a fi îndreptați fiicei, deoarece venitul și situația financiară nu-i permite acest lucru.

25. Mai reține că, leguitorul în latura ajutorului financiar obligatoriu față de copil din contul părintelui prevede expres că, aceasta urmează a fi calculată luând în considerație situația și starea financiară unuia din părinți. La caz, starea intimatului financiară este una negativă, mai mult ca atât nici careva loc permanent de trai nu are, nici bunuri înregistrate după sine.
26. Mai pretinde apelantul că, nu a luat în considerație instanța de fond că, la locul de serviciu suma bănească lunară care o primește apelantul ca salariu total constituie 10 607 lei, însă urmează a mai fi luat în considerație că exista procedura de impozitare și taxare. Totodată, urmează a fi luat în considerație că, în urma procedurii de taxare și impozitare, din suma bănească rămasă ultimul trebuie să achite pentru bunul imobil unde locuiește deoarece dreptul său de propretate l-a cedat în favoarea fiicei, astfel a rămas fără loc de trai, serviciile comunale, produsele alimentare și alte necesități pentru supravețuire. În prezent prețurile pentru bunurile imobile au crescut și suma bănească care o are ca salariu nu-i permite nicidecum să poată colecta ceva mijloace bănești pentru a se asigura cu cel puțin un apartament personal cu o cameră pentru viață.
27. Adăugător, de către instanța de fond nu a fost luat în considerație acel fapt că, apelantul mai are doi copii minori, ***** și *****, fapt confirmat prin copiile certificatelor de naștere ce au fost anexate la dosar. În legătură cu acest fapt, apelantul ca părinte iarăși are obligația de a contribui la creșterea și dezvoltarea lor, fiind obligat să-și exercite drepturile de părinte și în privința acestor copii.
28. Respectiv, prin hotătârea judecătorească în cauză, apelantul este adus la condiția în care trebuie să refuze sprijinul pentru doi copii întrucât, actul legal emis îl obligă să achite o sumă exagerată, doar pentru unul.
29. Alăturat, menționează că în Republica Moldova ocupațiile în Centrele SAP cu specialiștii calificați, cum ar fi: psihologi, logopezi, psihopedagogi, chinetoterapeuți și alții, pentru copiii ce dețin probleme de sănătate - sunt gratuite. Dizabilitatea copilului se stabilește de către specialiștii SAP, doar de medicul psihiatru-neurolog, pediatru și nicidecum nu de medicul de familie. În cazul în care, în urma respectării tuturor procedeilor corecte, dacă se confirmă grad de dezabilitate de specialiști licențiați – statul achită pensie de întreținere pentru copil. Tot aici, copilul cu grad de dezabilitate are facilități de ajutor gratuit din partea diferitor centre de reabilitare.
30. La fel susține că, intimata are posibilitatea de a se face asistent personal a copilului plătit de către stat, fiind îngrijtor permanent al copilului. În dependență de gradul de dizabilitate copilului îi este stabilit în raport numărul de ore recuperatorii gratuite în instituție pe săptămâni. În așa fel, dat fiind faptul că statul garantează sprijin material pentru copiii cu grad de dizabilitate și în mod gratuit, specialiștii la fel execută gratuit lucrul lor, mai mult ca atât copii cu grad de dezabilitate dispunând de un șir de beneficii și faclilități, nu este clar ce cheltuieli suportă reclamanta. Cele invocate au

fost raportate și relatate instanței de fond, însă din motive necunoscute acestea din nou au fost ignorate în totalitate.

31. Cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată, consideră apelantul că, această solicitare este neîntemeiată care urmează a fi respinsă deoarece, singură reclamanta în partea descriptivă invocă că după cererea prealabilă transmisă pîrîtului, la data de 08.08.2024 a fost transferată și suma de 1.000,00 lei, iar în urma recepționării cererii prealabile situația financiară a apelantului nu i-a permis să facă tranzacție de suma solicitată. Necătând la faptul că nu are obligația de a mai contribui financiar la creșterea și dezvoltarea copilului, a fost luată legătura cu intimata și i-a fost comunicat că nu dispune de această sumă, convenind ulterior la operațiunea dată de transfer în limitele posibilităților apelantului.
32. În acest context nu poate fi spus că cererea prealabilă a fost ignorată și nu a avut loc soluționarea litigiului pe cale pașnică. Mai mult ca atât, acest fapt atestă din contra intenția de a favoriza cerința intimatei, dar deoarece situația financiară este una nefavorabilă, apelantul a fost nevoit să i-a iar împrumut bănesc și să facă transfer de banii pe care i-a putut împrumuta. Astfel, urmează a fi apreciat eronat cele invocate de intimată precum că la cererea prealabilă nu a avut nici o reacție. Mai mult ca atât, intimata invocă că după ce a trimis cererea prealabilă a primit transfer bănesc din partea apelantului.
33. În cadrul ședinței instanței de apel, reprezentantul apelantului Chihai Nicolai, avocatul Malesenco Dumitru a susținut cererea de apel în mod integral cu toate motivele invocate în ea.
34. Reprezentantul intimatei Chihai Mihaela, avocatul Lichii Iana a solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărârii instaneți de fond.

Aprecierea instanței de apel:

35. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, examinând înscrisurile, audiind participanții la proces, Colegiul civil consideră necesar de a admite cererea de apel declarată de Chihai Nicolai din următoarele motive:
36. În conformitate cu art.362 alin.1 CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.
37. Instanţa de apel constată că, Judecătoria Bălți, sediul central a pronunţat dispozitivul hotărârii la 28 februarie 2025, iar cererea de apel a fost declarată la 07 martie 2025, prin urmare cererea de apel a fost declarată în termen legal.
38. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să modifice hotărârea primei instanţe.
39. În conformitate cu prevederile art. 373 Cod de procedură civilă, (1) instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei,

apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

40. În conformitate cu prevederile art. 5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţa de judecată în modul stabilit de lege, pentru aşi apăra drepturile, libertăţile şi interesele legitime încălcate.
41. Probatoriul cauzei atestă că, părțile aflate în litigiu, Chihai Mihaela și Chihai Nicolai au fost în relații de căsătorie, și din această căsătorie s-a născut copilul minor *****, a.n. *****, fapt confirmat prin certificatul de naștere NA-VI ***** (f.d.14).
42. Potrivit Certificatului de divorț din 20 decembrie 2019 *****, părțile în proces Chihai Nicolai și Chihai Mihaela la data de 1***** au înregistrat divorțul la biroul notarial Dimitriu Svetlana (f.d. 13).
43. Potrivit înscrisului/răspunsului Centrul Medicilor de Familie municipal Bălți nr. 01-23/286 din 05.07.2024 se atestă că, copilul minor *****, a.n. ***** este înregistrată pe lista medicului de familie din cadrul Centrului de Sănătate nr. 1, iar conform formularului F112/e din 2018, minora se află la evidența medicului de familie, neurolog și psiholog cu diagnoza „*****”. În anul 2020 minora consultată la „AO SOS *****” Chișinău fiind confirmată diagnoza *****.
44. La fel din înscrisul dat rezultă că, copilul minor *****, a.n. ***** necesită *tratament de menținere și periodic tratament de reabiltare la „Centru de plasament temporar și reabilitare pentru copii”* (f.d.15).
45. Potrivit trimiterei-extras la CMF din 26 iulie 2021 a copiului ***** diagosticul complet este ***** (f.d. 16).
46. Potrivit Raportului de evaluare „AO SOS *****” din 28 ianuarie 2020 a copilului minor *****, a.n. ***** cu diagnoza „*****” i s-a recomandat: - începerea unui program de terapie comportamentală aplicată minim între 10-20 ore pe săptămână; - evaluarea psihologică a abilităților; - stimularea comunicării verbale și non-verbale; - socializarea și includerea în grădiniță cu copii de aceeași vârstă; încurajarea jocului social cu copii de aceeași vârstă; - oferirea posibilităților copilului de a face cereri prin gesturi sau prin verbalizare; - oferirea posibilităților de autodeservire; - utilizarea contractelor comportamentale; - de dezvoltat abilitățile sociale prin stabilirea obiectivelor realiste, modelați comportamentele care doriți să le dezvoltați la copil prin prin demonstrare și încurajați comportamentul manifestat (f.d. 17-21).
47. Alăturat materialele cauzei atestă că, la data de 11 octombrie 2024 între SRL „Baby Vis Aba” în calitate de prestator al serviciilor de terapie comportamentală și *****, reprezentantul legal al minorului ***** a fost încheiat contractul pentru prestarea serviciilor de terapie comportamentală, obiectul contractului fiind în special oferirea serviciilor de terapie comportamentală (f.d.76-78).
48. Conform confirmării din 24 iunie 2024 eliberată de Vitu Irina meneger programe comportamentale ABA, certificat nr. 23449-71227, se confirmă faptul că minora *****, a.n. ***** beneficiază de terapie comportamentelă din august 2022, în volum de 5 ore academice săptământal (numărul recomandabil este de 20 ore săptămânal), prețul unei ore academice constituie 250 lei. (f.d.23).

49. Potrivit confirmării din 09 septembrie 2024, se confirmă faptul că minora ***** beneficiază de terapie comportamentală în număr de 25 ore academice lunar, prețul unei ore fiind de 250 lei. Prin urmare fiind încasată suma de 6 500 lei pentru luna septembrie (prețul abnamentului lunar) (f.d.24).
50. Iar conform confirmării din 01 octombrie 2024, se confirmă faptul că în luna octombrie 2024, Cihai Mihaela a achitat suma de 7000 lei pentru orele de terapie comportamentală de care beneficiază minora ***** în volum de 28 ore academice (f.d.79).
51. Astfel, din actele justificative anexate la materialele cauzei, rezultă în mod cert că copilul minor *****, a.n. ***** suferă de *****, respectiv reclamanta pe lângă întreținerea copilului minor, suportă cheltuieli suplimentare care sunt costisitoare ținându-se cont de diagnoza copilului și de faptul că copilul beneficiază de terapie comportamentală din luna august 2022, cheltuieli la care nu a participat apelantul Chihai Nicolai.
52. Drept urmare, prin prezenta cerere de chemare în judecată, reclamanta Chihai Mihaela a solicitat încasarea cheltuielilor suplimentare pentru întreținerea copilului minor și anume a cheltuielilor suportate pentru orele de terapie comportamentală de care beneficiază minora *****.
53. La caz, obligaţia părinților de a-şi întreține material copii minori este o obligaţie fundamentală, consfințită în art.48 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova care expres stabileşte că, părinții au îndatorirea de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor. Or, creşterea, educaţia şi instruirea copiilor este posibilă numai în condiţiile exercitării corespunzătoare a obligaţiilor părinteşti de întreţinere materială a acestora.
54. Potrivit prevederilor art. 58 alin.1) Codul Familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.
55. Potrivit art. 74 alin.1) Codul Familiei, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.
56. Potrivit art. 79 Codul familiei, 1) În caz de litigii şi de circumstanţe excepţionale (boală gravă, mutilare a copilului minor sau a celui major inapt de muncă, necesitatea achitării cheltuielilor privind îngrijirea acestora etc.), în lipsa contractului între părţi, instanţa judecătorească poate obliga pe fiecare dintre părinţi să participe la cheltuielile suplimentare generate de aceste circumstanţe. (2) Modalitatea participării părinţilor la cheltuielile suplimentare, precum şi cuantumul acestor cheltuieli sînt stabilite de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor şi copiilor şi de alte circumstanţe importante. Cuantumul cheltuielilor suplimentare se stabileşte într-o sumă bănească fixă, ce va fi achitată lunar. (3) Instanţa judecătorească poate obliga părinţii să participe la cheltuielile suplimentare deja făcute, precum şi la viitoarele cheltuieli suplimentare.
57. Aici se reține că, în vederea aplicabilităţii prevederilor art. 79 Codul Familiei, important este constatarea circumstanţei excepţionale, pe care o invocă solicitantul şi care justifică cheltuielile suplimentare.

58. Prin urmare, în cazul în care s-a stabilit cu certitudine că, toate cheltuielile legate de frecventarea orelor de terapie comportamentală de care beneficiază minora *****, au fost suportate exclusiv de mama copilului Chihai Mihaela, prin prisma dispozițiilor art. 58 alin.1) Codul familiei, instanța de fond just a încasat de la Chihai Nicolai cheltuieli suplimentare pentru întreținerea copilului minor ***** în sumă bănească fixă de a câte 2 500, 00 lei, lunar, începând cu data de 18.09.2024, *însă* în mod eronat a stabilit perioada de încasare a cheltuielilor suplimentare pentru întreținerea copilului minor până la îmbunătățirea stării sănătății copilului.
59. Or, perioada de încasare a cheltuielilor suplimentare pentru întreținerea copilului nu trebuie să fie limitată până la îmbunătățirea stării de sănătate a copilului, ci trebuie să acopere întreaga perioadă a frecventării terapiei comportamentale de către copilul minor *****.
60. În atare circumstanțe, Colegiul judiciar consideră că hotărârea instanței de fond urmează a fi modificată în latura stabilirii perioadei de încasare a cheltuielilor suplimentare pentru întreținerea copilului minor și anume, pe întreaga perioadă a frecventării terapiei comportamentale de către copilul minor.
61. Referitor la argumentele apelantului reținute în cererea de apel precum că, nu mai are obligația de a contribui financiar la întreținerea copilului minor *****, deoarece între apelant și intimată a fost încheiat un contract notarial de partaj între soți, precum și de transmitere a cotei-părți din bunul imobil, în scopul achitării pensiei de întreținere pentru copilul minor, Colegiul civil le consideră neîntemeiate.
62. Or, contractul în cauză a fost încheiat în mod expres și exclusiv în scopul achitării pensiei de întreținere pentru copilul minor, respectiv orice cheltuieli sau obligații financiare suplimentare, care nu au fost prevăzute expres în contract sau nu derivă din înțelesul și natura acestuia, nu pot fi considerate ca fiind acoperite sau justificate în temeiul contractului respectiv.
63. Ce ține de alegațiile apelantului precum că, la caz nu s-a ținut cont de faptul că apelantul mai are obligațiuni de întreținere față de alți copii, Colegiul civil reliefă că, la încasarea cheltuielilor suplimentare pentru întreținerea copilului minor cu nevoi speciale, instanța de fond a ținut cont în primul rând de dreptul preferențial al copilului de a beneficia de o un tratament corespunzătot, precum și de interesele acestuia.
64. Astfel, încasarea cheltuielilor suplimentare de la apelantul Chihai Nicolai în mărime de 2500 lei este generată de circumstanțele excepționale create sus menționate: boală copilului care este diagnosticată cu *****.
65. De altfel nu pot fi reținute argumentele apelantului precum că, starea financiară a apelantului este una precară, având un salariu de 10 607 lei, or, părintele are îndatorirea să contribuie la întreținerea copilului său într-un cuantum corespunzător *necesităților copilului*, obligație ce îl impune să desfășoare activitate de muncă, cât și să opteze pentru locuri de muncă cu condiții salariale mai avantajoase, astfel încât să asigure copiilor un nivel de trai adecvat și suficient pentru dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală și socială.

66. La fel, nu pot fi reținute argumentele apelantului precum că, în Republica Moldova ocupațiile în Centrele SAP cu specialiștii calificați sunt gratis, în condițiile în care aceste cheltuieli depășesc cadrul serviciilor oferite gratuit. În plus, legislația în vigoare prevede obligativitatea părintelui de a contribui la cheltuielile legate de îngrijirea, educația și sănătatea copilului, *mai ales* atunci când aceste costuri sunt generate de necesitatea acordării unor servicii speciale sau suplimentare pentru adaptare și integrare socială a copilului, care nu sunt acoperite integral de sistemul public.
67. Ce ține de dezacordul apelantului cu hotărârea instanței de fond în latura încasării cheltuielilor de judecată, Colegiul civil reține următoarele.
68. Potrivit art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.
69. Conform prevederilor art.94 alin.1) CPC, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului- proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.
70. Conform art. 90 lit.i) CPC, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică.
71. Conform prevederilor art. 96 alin.1) CPC, Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.
72. Potrivit prevederilor alin.1[1]) al aceluiași articol, cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.
73. Conform prevederilor art. 98 alin.1) CPC, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.
74. Din materialele cauzei rezultă că, reclamanta Chihai Mihaela la examinarea cauzei date a suportat cheltuieli de judecată în mărime de 3200 lei, care constau din: cheltuieli de asistență juridică în sumă de 3000 lei și taxa de timbru în sumă de 200 lei.
75. În pofida argumentelor apelantului precum că, din start a satisfăcut cererea prealabilă înaintată de reclamantă și a transferat suma de 1000 lei în urma recepționării cererii prealabile, Colegiul civil reține că, după cum rezultă din cererea prealabilă, reclamanta a solicitat participarea apelantului la cheltuielile suplimentare în sumă de 2500 lei lunar.
76. Astfel, după recepționarea cererii prealabile, apelantul a efectuat doar un singur transfer la data de 08.08.2024 în sumă de 1000 lei, respectiv nu a satisfăcut integral pretențiile reclamantei reținute în cererea prealabilă, din care motiv ultima a fost nevoită să înainteze prezenta acțuiune în judecată.

77. Prin urmare, în cazul în care pârâtul Chihai Nicolai a pierdut procesul, iar reclamanta Chihai Mihaela a avut câștig de cauză, instanța de fond în mod întemeiat a încasat cheltuielile de judecată din contul pârâtului Chihai Nicolai.
78. Reieșind din cele expuse mai sus, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de Chihai Nicolai, a modifica hotărârea instanței de fond din 28 februarie 2025 în latura perioadei de încasare a cheltuielilor suplimentare. În rest hotărârea judecătoriei Bălți, sediul central din 28 februarie 2025 urmează a fi menținută fără modificări.
79. În temeiul art. 385 lit. „b” CPC al RM, Colegiul civil

decide:

Admite cererea de apel declarată de Chihai Nicolai reprezentat de avocatul Malesenco Dumitru.

Modifică hotărârea judecătoriei Bălți, sediul central din 28 februarie 2025 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Chihai Mihaela către Chihai Nicolai privind încasarea cheltuielilor suplimentare pentru întreținerea copilului minor, în latura stabilirii perioadei de încasare a cheltuielilor suplimentare, prin modificarea acesteia din perioada „până la îmbunătățirea stării sănătății copilului” în „pe întreaga perioadă a frecventării terapiei comportamentale de către copil”.

În rest, hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 28 februarie 2025, se menține fără modificări.

Decizia este definitivă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Ivan Parii** **Natalia Costaș**